

MALE NOVICE.

Izhajajo vsak torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne. — Posamezne številke 20 v. — Po pošti se list ne pošilja.

Francija ne priznava več londonskega pakta?

Italijanski listi poročajo, da je Francija zadnje dni korigirala svoje stališče glede londonskega pakta, po katerem bi dobila Italija primorske

kraje. Francija stopa odločno na stran Jugoslov. vanov.

Velikanska vremenska nesreča v Slov. Bistrici.

V soboto, dne 12. t. m., popoldne ob 14. uri, so se začeli zbirati temnosivi oblaki nad Sl. Bistrico in okolico. Nebo je skoro popolnoma zatemnelo, bliskalo je kakor na sodni dan. Ob četrtni na 15. uro se je začel grozen vihar. Toča je padala, da je groza. Nato se je utrgal oblak. Lilo je z neba kakor ob vesoljnem potopu. Mesto Bistrica in okolica je bila mahoma podobna morju. Nad 1 m je stala voda v mestu. Z hribov pa so drli hudourniki in pokončali vse, kar je še toča pustila. Drevesa so padala, jezovi so se razdrli, hiše in zidovi so se rušili, valovi so raztrgali zidane ceste, odnesli jezove in mostove, iz mesta je voda odnesla mnogo pohištva iz podrhtih hiš, les, seno, kozolce, poljedelsko orodje, vozove itd. Toča je v nekaterih občinah pobila do tal vse, v drugih pa do 70%. In ko je v nedeljo ljudstvo jokaje ogledovalo grozno nesrečo, je zopet pridrvel vihar s točo in nalivom. Grozote od sobote so se zopet ponavljale. Udarci za Slov. Bistrico in okolico je strašen. Škoda znaša najmanj 3—4 milijone K. Najbolj so prizadete občine: mesto Slov. Bistrica, Gornja in Spodnja Ložnica, Nova vas, Črešnjevec, Gornja Bistrica in Tinje. Dne 14. t. m. se je pripeljal z avtomobilom na mesto nesreče okr. glavar dr. Lajnšič s spremstvom. Odredil je vse potrebno za prvo pomoč. Poslal je vladi opis nesreče in prošnjo za nujno pomoč ponesrečencem. Zahteval je tudi pionirjev, da takoj popravijo jezove in ceste.

volji Vsemogočnega zablesti večerna zarja vladarju junaku v zlatem sevu svobode dosedaj še ne odrešenih bratov. Vodja dr. Lajnšič.

Osebnost so v roke g. glavarju dr. Lajnšiča izrazili iskrene čestitke in udanost: knezoškof dr. Mihael Napotnik v lastnem in v imenu duhovščine lavantinske škofije, stolni župnik in dekan Moravec v svojem in v imenu dekanije mariborske levi breg in v imenu vseh cerkvenih in karitativnih društev, oo. Kalist Heric in Valerijan Landergott v imenu frančiškanskega samostana in predmestne župnije Matere Milosti, župnik Bračič v imenu limbuške župnije, podpolkovnik Uzorinac in major Ankerst v imenu obmejnega poveljstva in na meji stoječega vojaštva; nadalje zastopništva naslednjih uradov: policij, komisarijata in mariborske varnostne straže, vzdrževalnega odseka za brzojav in telefon, okrajn. fin. ravnateljstva, finančne straže celega kontrolnega okraja, drž. kemičnega preiskusovališča, moške kaznilnice, okraj. zastopa mariborskega, davčnega urada, mariborske ekspoziture ljublj. dopisnega urada, magistrat mesta Maribor v imenu uradn. in prebivalstva mesta Maribor. Osebnost: šolska nadzornika Lichtenwallner in Šijanec, zastopniki drž. gimnazije, drž. mošk. učiteljskega društva, zavoda šolskih sester, vinarske šole, dekliške ljudske in mešč. šole, šole Krčevina-Lajtersperg, deške in dekliške v Studencih, deškega semenišča v Mariboru, zastopniki občin Krčevina, Lajtersperg, Spod. in Gor. Jakobski dol, javna bolnišnica v Mariboru, tiskarna sv. Cirila, Spodnještajerska ljudska hranilnica, Katoliško tiskovno društvo, Krščansko socialna zveza, uredništva „Straže“, „Slov. Gospodarja“, „Malih Novic“ in „Glasnika Najsvetejših Src“, zastopniki spodnještajerske hranilnice in posojilnice, učiteljsko društvo za mariborsko okolico, društva jugoslovanskih državnih uslužbencev, Jugoslovanska strokovna zveza železničarjev v Studencih, Izobraževalno društvo v Studencih, Slov. Kmetska Zveza za Štajersko, Ženska skupina slovenske strokovne zveze, slovensko žensko društvo, mariborska

Čestitke in udanostne izjave kralju Petru.

Povodom rojstnega dne našega kralja Petra I. je uradništvo okrajnega glavarstva v Mariboru izrazilo Nj. Vel. kralju Petru I. neomahljivo zvestobo in udanost. Naša srčna želja je, da po

sokolska župa, zastopstvo mariborskega „Orla“ in „Orlic“, državni poslanec prof. Voglar, prof. vpk. Rajko Čuček, nadučitelj vpk. Fr. Podobnik, predsednik francoske misije major Kerrien je izrazil v svojem in v imenu zastopanega franc. naroda najsrčnejše čestitke. Pismene čestitke so poslali župni uradi, okrajni in občinski zastopi, poštni uradi, šolska vodstva, krajni šolski sveti, narodna društva, mnogoštevilni denarni zavodi, orožniška postajna poveljstva ter razni drugi uradi, društva in organizacije mariborskega okr. glavarstva.

Sprejemna dvorana in dvorana za goste ste bili lepo okrašeni. Goste je sprejemal g. glavar sam. Pri pogostitvi so sodelovali gg. uradniki dr. Mulaček, dr. Potočnik in dr. Čuš. Vsi, ki so prišli čestitat, so bili namreč po stari jugoslov. navadi pogoščeni. Nemci niso prišli čestitat.

Kaj naj si mislimo!

Gilčvert je priobčil v ljubljanski narodno-radikalni „Jugoslaviji“ obširno pojasnilo k svojemu šentiljskemu pustolovstvu. Dela začuden obraz in vprašuje, kaj je naredil tam s tem slabega? Pravi, da ne ve, kaj naj si misli o napadu v „Straži“.

S tem je naš posel z Gilčvertom končan. Človek, ki ne ve in se še sedaj ne zaveda, kaj je delal, je v slovenski družbi nemogoč.

Njegovo „Pojasnilo“ vsebuje pa nekaj čudnih točk, katerih nikakor ne razumemo. Pravi (— in mi popolnoma verjamemo njegovim besedam —), da je prišel iz Zagreba k njemu Goričan Jenič, ter mu prinesel neko srbsko pismo, prošnjo šentiljskih Švabov, ter ga prosil, da jo prevede na slovenski in nemški jezik. Kako je dotična srbsko pisana in nepodpisana prošnja prišla v Zagreb? Ali jo je sestavil Jenič sam? V tem slučaju se pa niso Švabi obrnili na Jeniča in Gilčverta, nego obratno! In čemu je Jenič prosil Gilčverta, da mu jo prevede? Ker sam kot „trгоvec“ ni imel časa? Toda s tem, da se je obrnil na Gilčverta, je zgubil več časa, nego, ako bi prevedel sam! In kako, da se je obrnil ravno na Gilčverta? In čemu sta šla potem oba skupaj v Št. Ilj prosit Švabe in župana, da podpišejo prošnjo? Torej se niso Švabi obrnili na Jeniča in Gilčverta s prošnjo za pomoč, nego ona dva sta sestavila prošnjo, ter šla prosit Švabe in župana za podpis? Morda bi nam vedel kaj več pojasniti župan Thaler?

Slednjič omenja Gilčvert, da so mu razmere v Šent Ilju popolnoma neznane! Kako je to? Saj so te razmere znane bistveno vsakemu nekoliko brihtnemu slovenskemu fantu in dekletu, kdor je v prejšnjih letih vsaj malo čital slov. časnike! In če so mu razmere res tako neznane, kot Amerikancu iz Teksasa, kako, da se je spustil v to pustolovstvo? Če pride k meni kdorkoli in želi, da mu sestavim prošnjo, če tudi enostavno reč, vprašam najprej, kdo je in odkod. Ta dva gospoda pa sestavita prošnjo naj-

večje važnosti v imenu nekih ljudij, katerih čisto nič ne poznata, jih gresta potem prosit, naj podpišejo in zvesta slednjič šele od Žebota, kakšni ljudje so.

V Mariboru je sicer mnogo „narodnjakov“, ki se trudijo dokazovati, da Gilčvert in Jenič nista napravila prav nobenega narodnega greha, ko sta se „pogajala“ s Švabi in sta se trudila za ljudi, ki so bili poslani iz Würtemberga, da gradijo vsenemški most po slovenskih tleh. Tako daleč je padlo rodoljubje, narodna zavest in narodni čut pri nekaterih ultra-narodnjakih. Pribijemo tudi, da niti „Mariborski Delavec“, ne „Slov. Narod“, ne „Slovenec“ in celo „Jugoslavija“, ki vendar kar ne more živeti brez skrajnega narodnega radikalizma, niso objavili ne vrstice o politični kupčiji, ki sta jo sklepala Gilčvert in Jenič s Südmarkinimi Švabi. Celo tako daleč je že padel narodni čut gotovih ljudi, da pravijo: „E, kaj pa je hudega, če sta napravila dober kšeft!“

Razne novike.

Krčevinski šolarji priredijo v nedeljo dne 20. t. m. ob 5. uri popoldne v veliki dvorani „Narodnega Doma“ v prid Dnevnuemu Zavetišču v Mariboru dobrodelno predstavo s sledečim sporedom: 1. Materin blagoslov. Mladinska viteška igra s petjem in rãjem v treh dejanjih. 2. Planšarica, šaljiv prizor s planin. Vstopnice je dobiti od srede naprej v prodajalni g. Vilko Weixl na Glavnem trgu.

Jugoslovanska strokovna zveza. Moška skupina Maribor in skupina železničarjev iz Studenc se je izrekla v svoji seji v petek dne 11. julija odločno proti nameravanemu štrajku socijalno-demokratskih železničarjev, zahteva pa, da se predlogi o prispevkih nemudoma rešijo. Nadalje so zaupniki v Jugoslovanski strokovni zvezi organiziranih železničarjev v imenu svojih tovarišev energično obsojali postopanje načelnika delavnice, ki narodno-zavedno, posebno še krščansko misleče delavce psuje z klerikalci in denuncijanti in blati, kar nam je sveto, ter zahtevali njegovo odstranitev. O tem bomo še govorili. Za sedaj se natančno sestavljen zapisnik prizadetih pošlje centrali, katero se prosi, da podvzame energične korake, da se našemu delavstvu ne bo kratila čast ter svoboda prepričanja in organiziranja.

Stavka na Fali. Delavci na elektrarni v Fali so vstopili v stavko, ker se jim njihove zahteve po zvišanju plače in draginjskih doklad niso ugodile.

Mestno kopališče bo v sredo, dne 16. julija zopet odprto.

Lepo okinčal je ob priliki rojstnega dne kralja Petra I. svoje stanovanje v Vetrinjski ulici št. 17 g. trгоvec Franjo Ogrizek. Razobesil je srbsko, državno in slovensko zastavo. Slika kralja Petra je bila ozaljšana z lampijoni, cvetjem in zelenjem.

Pod državno nadzorstvo in sekvester je prišlo društvo „Deutsch-evangelischer Bund“ z vsemi nepremičninami, premičninami in pritiklinami v Sloveniji. Sekvester je dr. Fran Kovačič, profesor bogoslovja v Mariboru. Pod državnim nadzorstvom je vsa imovina davčnega upravitelja Karel Doleczek v Mariboru in Kamnici.

Izgubila se je nabiralna polja za invalide z krčevinskim obč. pečatom v parku v soboto. Če bi kdo kaj o tem vedel, ali če kdo nabira s to polo, naj se ga naznani v občinskem uradu Krčevina.

Leitersberg—Krčevina. Šolska slavnost dne 8. t. m. na tukajšnji šoli se je vršila prav izborna. Jako lepo in okusno s cveticami, slovenskimi grbi in mnogoštevilnimi zastavicami okrašeni prostor za šolskim poslopjem je komaj zadostoval za veliko množino došlih gostov. Točno ob 15. uri se je pripeljal predsednik okr. šolskega sveta, g. dr. Lajnšič z članoma okr. šolskega sveta g. dr. Rosino in šolskim nadzornikom g. M. Lichtenwallnerjem na slavnostni prostor. Z navdušenimi Živijo-klici je pozdravilo učiteljstvo in šolska mladina svoje odlične goste. Počastili so to slavnost med drugimi gg. kanonič in stolni župnik Moravec, dr. Turner, dvorni svetnik dr. Šorli, ravnatelj dr. Tomišek, prof. Vreže, dekan Stergar, frančiškana o. Ciril in o. Bernard, ravnatelj Nerat, urednik Arlič, gerenta občin Krčevine in Leitersberga z obč. svetniki, zastopniki kraj. šol. sveta in še mnogo drugih gospodov. Med damami smo zapazili častito ravnateljico zavoda šol. sester St. Voh v spremstvu učiteljice tamošnjega zavoda, soprogo šol. nadz. gospo M. dr. Poljanec, soprogo sodn. predsednika dr. Canjka, g. dr. Sernečev, g. prof. Majcen, g. ravnateljico mešč. šole Štupco in še mnogo dam iz Maribora in okolice. Vkljub važnemu delu došlo je tudi mnogo staršev šol. mladine. Šolski vodja g. M. Pučelik je pozdravil navzoče in še prav posebno dobrotnike te šole, opozoril na ljubezen, ki veže od dne do dne tesneje učiteljstvo z učenci, da smatra šolo kot očetnjo, mladino pa kot zaklad, iz katerega bo zajemala mlada naša država svoje največje in najboljše blagostanje. G. okr. glavar je pojasnil mladini z jedernato besedo pomen slavnosti, netil v njej ljubezen do domovine in koočal s trikratnim Živijo na Nj. Veličanstvo kralja Petra. Okr. šol. nadzornik je pohvalil mladino in ji dajal cvet lepih nauk za bodoče življenje. G. ravn. Nerat in gerent občine Krčevine, g. Inkret sta pozdravila goste v imenu krajnega šol. sveta, oziroma občine. Nato so nastopili otroci. Vsi so izpolnili svojo nalogo pogumno in izborna. Prošnja do Boga za nesrečne, nerešene Slovence bila je prav tako ginja kakor pozdrav majhne deklice, ki je nato podarila gostom lepe šopke. Petje pod vodstvom g. učitelja Tušaka je očarala vse poslušalce. Nato je podelil g. okr. glavar najpridnejšim učencem lepa darila in pohvalnice ter obdaril najrevnejše otroke z obleko. Izrecno lep in gnljiv prizor je bil pri obdarovanju učencev z rog-

ljički in zemljami. Veselica je bila nekaj zelo ljubkega in pristrčnega ter pustila gotovo mnogim trajen utis. Pričala pa je tudi o velikem trudu, o požrtvovalnosti in vztrajnosti šolskega vodstva in vsega učiteljstva. Želimo le, da bi sledila kmalu šolski slavnosti na obširnem prostoru šolska veselica.

Šolska slavnost v Pobrežju se je prav dobro odnesla. To je bil res dan veselja za našo šolsko mladino, pa tudi za nje starše. Nedvomno bo jim ostal ta dan v trajnem spominu. Veselo je bilo gledati maličke, kako navdušeno so pozdravljali svojega obdarovalca g. glavarja. Kakor otroci okoli svojega dobrega očeta so poskakovali in se veselili njega prihoda kakor tudi vseh drugih odličnih gostov. Deček z narodno trobojnico ga pozdravi sledeče: V imenu vseh dečkov naše šole Vas najpristrčneje pozdravljam. Zahvaljujemo se Vam iz dna srca, da ste nam dali slovensko šolo, da ste nam dali možnost učiti se za življenje v našem milem materinem jeziku. Obetamo Vam, da hočemo postati zavedni Slovenci, zvesti Jugoslovani, vredni sinovi naše prelepe domovine, Živeli! Nato deklica: Prinašam pozdrave in poklone vseh deklic naše narodne šole. Slovensko molitev, ki so jo nas učile naše matere, njene mile besede so bile do nedavnega časa tukaj zaničevane. Zahvaljujemo se v našem in v imenu naših mater, da ste nam dali „staro pravdo“. Bog Vam povrni, Bog Vas živi! Burni živijo-klici so sledili vsakemu pozdravu. Razočarani pa smo bili od prekrasnih, dragocenih 76 daril. Najrevnejši so dobili cele obleke, drugi posamezne komade, najpridnejši pa druga primerna darila, vsak pa po eno zemljo in rogljiček. G. glavar, otroci in starši Vam izrekamo prierčno zahvalo!

Šolski slavnosti na Teznu in v Studencih sta se obnesli nepričakovano lepo. Čestitati moramo učiteljstvu obeh šol na tako sijajnih uspehih. V kratki dobi je naše vrlo učiteljstvo napravilo iz prejšnjih nemčurčkov navdušene Slovence. Hvala gre predvsem okrajnemu glavarju, da je s prireditvijo teh slavnosti v okolici pripomogel, da se je narodni čut v poprejšnjih germanskih trdnjavah tako lepo dvignil.

Studenci pri Mariboru. V soboto, dne 12. t. m. smo obhajali veličasten Narodni praznik. Na lepo ozaljšanem vrtu studenske telovadnice so se zbrali šolski otroci. Točno ob 3h se je pripeljal okrajni glavar dr. Lajnšič s šol. nadzornikom Lichtenwallnerjem ter člani okr. šol. sveta. Šolski otroci — blizu 700 — so številne goste pozdravili z veselimi Živijo-klici. Navzočih je bilo tudi mnogo staršev in več odličnih gostov duhovskega in posvetnega stanu. Glavarja in goste je v navdušenem govoru pozdravil prvi slovenski nadučitelj v Studencih A. Hren. Odzdravljala sta okrajni glavar in šolski nadzornik. V imenu občine je pozdravil gerent Vokač. Nato pa so se vršile pesmi, deklamacije in govori učencev ter učenk. Če pomislimo, da se vrši slovenski pouk še le en mesec in pol, je uspeh

slovenske šole naravnost velikanski. Čestitamo učiteljstvu studenške šole k sijajnemu uspehu ki so ga dosegli pri mladini. Imena otrok, katerih nastop je zelo ugajal, so: Kukavica Ljubica (pozdravni govor), Nahtigal Marija („Naš narodni dom“), Stoper Ljudevit (deklamacija), Perlmoser in Berlek (dvospev: O moj ljubi, dragi dom), Nahtigal, Kukavica in Sojč (prizor: Mačka, miš in miška), Žorž Zmagoslav (Vrli Slovenec — deklamacija), Zenc Justina (Žanjica), Veras Drago (Ribničan). Po končanem sporedu je okrajni glavar razdelil lepa darila (šolske potrebščine in obleko) med najpridnejše in najrevnejše otroke. Med pridne se je razdelilo tudi pohvalnice. Ob koncu so dobili vsi otroci zemlje in rogljičke. Igra posameznih skupin in pesem „Lepa naša domovina“ je zaključila slavnost. Gospodu okr. glavarju dr. Lajnšiču gre iskrena hvala za prelepo prireditev!

Pojasnilo. V 74. številki našega lista z dne 10. julija smo prinesli v notici „Za zlate rumenjake“ tudi sledečo vest: „V Kamnici je dalo okrajno glavarstvo zapreti gostilno Scheragg. Slovenski odvetnik dr. Koderman pa se sedaj poteguje za preklic uradne zatvorbe.“ To notico popravljamo v toliko, da se dr. Koderman po-

teguje za preklic uradne zatvorbe na priporočilo in prošnjo tamkajšnjega župnika in gerenta. Brez komentarja.

S plavicami še vedno izzivajo po mariborskih ulicah nemške in nemškutarske frklje. Opozarjamo policijsko oblast, da napravi konec temu izzivanju.

Državna posredovalnica za delo, podružnica za Maribor in okolico. V preteklem tednu od 30. junija do 5. julija je iskalo dela 107 moških in 47 ženskih delavnih moči. Delodajalci so iskali 75 moških in 21 ženskih delavnih moči. Posredovanj se je izvršilo 44. Od 22. februarja 1919 do 5. julija 1919 je iskalo dela 2333 delavnih moči, delodajalci so pa iskali 2262 delavcev. Posredovanj se je izvršilo v tem času 418. Delo iščejo: pis. moči (108), trg. pomočniki in prodajalke (115), ekonomski (29), strojni ključav., železostugarji, kurjači, natakari in natakarike, peki, mlinarji, mesarji, tov. delavci, služkinje, kuharice, sobarice itd. V delo pa sprejme posredovalnica strojnike (5), mizarje (16), zidarje (14), tesarje, čevljarje, krojače, žagarje, gozdne delavce, hlapce vseh vrst, opekarske delavce, sobarice, kuharice, služkinje, dekle, tovarniške delavke itd.

INSERATI.

POZOR!

Biči iz usnja . . .	K	250
jermenje za cepe . .	"	250
goži za cepe . . .	"	250
kose 70—100 cm		
dolge á K 12—do	"	16—
brusni kamni á . .	"	250
srpi á K 5.50, 6—	"	650
glavni robci lepo		
pisani á . . .	"	16—
moške predpasnike	"	6—
ženske predpasnike	"	4—
K 12—do . . .	"	16—
oxford srajce za		
fante	"	45—

plavotisk, cefiri, oxford, platno belo, klot črni batisti. — Razpošilja po celom kraljestvu

Kom. skladišče

ALOJZIJ GNIUŠEK,

Maribor Glavni trg št. 6
Trgovci znaten popust.

Obleke

od preproste do vsakovrstne najfinejše, domače, dobro in vestno delo, vsake velikosti, izborne kakovosti izdeluje točno in solidno ter prodaja

ALOJZIJ ARBEITER,

Maribor, Dravska ulica št. 15,
(pri starem mostu). 719

Več gospodov se vzame na hrano
Grajska ulica št. 36 pri gospej
Vogrinc. 111

Krema črna

in rumena za čevlje, ličilo (wicks) fino brivsko milo, rižni škrob, pralno milo, toaletno milo, cigaretni papir in tuleki (Hilse), riž, kavo in razno drugo blago, dobavlja najceneje trgovska agentura in komisija MARTIN STADLER v Mariboru ob Dravi, Bismarkova cesta 17.

Za trgovino z obleko

sprejemem pošteno gospodično v starosti od 22—30 let, večšo slovenskega jezika v govoru in pisavi, ter nekoliko nemškega, ki bi opravljala službo prodajalke in kontoristinje. Nastop takoj. Plača po dogovoru. Ponudbe na upravnishstvo lista. 1301—105

„KORUNA“

prva češka zavarovalnica na življenje v Pragi se slavnemu občinstvu najtopleje priporoča. Mart. Stadler, zastopnik za Slov. Štajersko v Mariboru ob Dravi, Bismarkova cesta št. 17.

2 lončarja ploščarja (Scheibenarbeiter), eden samostojen se sprejmeta takoj. Josip Mayer, Bergstrasse 16, Maribor. 1302—106

Podpisana uljudno naznanjam, da prevzamem
s 16. julijem 1919

GOSTILNO

Tovarniška cesta št. 26, (v bližini kor. kolodvora).

Slavnemu občinstvu kakor tudi vsem starim mi gostom se najtopleje priporočam, da me posečate. Točila bom izborna kapljico. Za topla in mrzla jedila je najbolje preskrbljeno

112

Tilka Štecer, gostiln. čarka.

Oznaniša Union-Propaganda, Maribor.

Preselitev tvrdke pohištva

ERNEST ZELENKA

iz Gosposke ulice 25, v

Šolsko ulico šte. 5,

naznanja uljudno podpisani p. n. občinstvu, proseč, da bi mu dosedanji, kakor novi naročevalci nadalje izkazali opravičeno, dolgoletno zaupanje ter ga počastili z novimi naročili. — Vedno velika zaloga v pohištvu, sobnih okraskov tapet itd.

ERNEST ZELENKA

tvrdka pohištva, tapetnik, dekorater in zapriseženi strokovnjak-veščak.

Samo Šolska ulica št. 5.